

AB PROJELERİNDE BİLGİ HİZMETLERİNE YENİ AÇILIMLAR

Dilek BAYIR*

AB ÇERÇEVE PROGRAMLARI

Avrupa Birliği'nin bilimsel araştırma ve teknoloji geliştirme kapasitesini artırmak, bu yolla sosyal ve ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla yürüttüğü, ilki 1984 yılında yürürlüğe giren Çerçeve Programlar, diğer birçok Topluluk programı gibi amaçları ve bütçesi ile belli bir dönem için tasarlanmış, çok yıllık programlardır. Çerçeve Programlarının bütçesi, üye ülkelerin katma değer vergisi yoluyla yaptıkları katkıların yanı sıra, ortaklık anlaşması imzalamış ülkelerin GSYİH'ları oranında ödedikleri katılım paylarından oluşmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya'nın bilim ve teknoloji alanında katettiği yolun oldukça gerisinde kalan AB, Birliğin araştırma politikasını gözden geçirerek, bilimsel mükemmeliyet ve rekabet edebilirliği sağlamak amacıyla, araştırmaya dahil olan ilgili tarafların tümünün katılımıyla bir "Avrupa Araştırma Alanı (ERA)" yaratılmasını hedeflemiştir.

EURATOM programı hariç 16.3 milyar Avroluk bütçeye sahip olan ve Kasım 2002'de Brüksel'de yapılan açılış konferansıyla resmen başlayan Altıncı Çerçeve Programı'nın ilk proje teklif çağrıları Aralık 2002'de yapılmıştır.

Program kapsamında aşağıda belirtilen yedi temel öncelikli alanda araştırmalar desteklenecektir. Bu öncelikli alanlara ayrılan toplam bütçe 12 milyar Avrodur:

- Yaşam bilimleri, genom bilim ve sağlık için biyoteknoloji
- Bilgi toplumu teknolojileri
- Nanoteknoloji ve nanobilimler, bilgi tabanlı çok fonksiyonlu malzemeler, yeni üretim süreçleri ve araçları
- Havacılık ve uzay
- Gıda kalitesi ve güvenilirliği
- Sürdürülebilir kalkınma
- Bilgiye dayalı toplumda yurttaşlık ve yönetim'dir.

* STM-INFO Bilgi Hizmetleri ve Yayıncılık (dilek.bayir@stm-info.com.tr)

BÜTÇE	
1. ERA'nın Bütünleştirilmesi	13,345 M€
1.1. Tematik Alanlar	11,285 M€
1.1.1.Yaşam Bilimleri, Gen Bilimi ve Sağlık Biyoteknolojisi	2,255 M€
1.1.2.Bilgi Toplumu Teknolojileri	3,625 M€
1.1.3.Nano-teknolojiler, Akıllı Malzemeler ve Yeni Üretim Süreçleri	1,300 M€
1.1.4.Havacılık ve Uzay	1,075 M€
1.1.5.Gıda Güvenliği ve Sağlık Riskleri	685 M€
1.1.6. Sürdürülebilir Kalkınma	2,120 M€
1.1.7.Avrupa Açık Bilgi Toplumuna Yurttaşlık ve Yönetişim	225 M€
1.2. Özel Etkinlikler	1,300 M€
1.2.1.Destek Politikaları ve Bilim ve Teknoloji Etkinlikleri	555 M€
1.2.2.Yatay KOBİ Etkinlikleri	430 M€
1.2.3.Uluslararası İşbirliği Etkinlikleri	315 M€
2. ERA'nın Yapılandırılması	2,605 M€
2.1. Araştırma ve Yenilik	290 M€
2.2. İnsan Kaynakları	1,580 M€
2.3. Araştırma Altyapısı	655 M€
2.4. Bilim ve Toplum	80 M€
3. ERA'nın Güçlendirilmesi	320 M€
3.1. Araştırma Koordinasyonu için Destek	270 M€
3.2.Araştırma ve Yenilik Politikalarının Geliştirilmesi	50 M€

Önceki çerçeve programlardan farklı olarak tasarlanan Altıncı Çerçeve Programı'nda, iki yeni uygulama aracına yer verilmiştir. Bunlar, Ar-Ge yönetiminin etkinleştirilmesi ve kaynakların verimli kullanılması amacıyla tasarlanmış, açıkça belirlenmiş hedeflere uygun olarak yürütülecek “**Bütünleşik Projeler**” ve insan gücü ve fiziksel altyapının verimli değerlendirilmesi amacıyla üniversiteler, araştırma merkezleri veya sanayide mevcut araştırma kapasitesinin bütünleştirildiği ve işbirliklerinin geliştirildiği “**Mükemmeliyet Ağları**”dır.

ETKİNLİK ALANLARI

ETKİNLİK ALANLARI / Tematik Alanlar

- Yaşam Bilimleri, Genom Bilim ve Sağlık için Biyoteknoloji
- Bilgi Toplumu Teknolojileri
- Nanoteknoloji ve Nanobilimler, Bilgi Tabanlı Çok Fonksiyonlu Malzemeler, Yeni Üretim Süreçleri ve Araçları
- Havacılık ve Uzay
- Gıda Kalitesi ve Güvenliği
- Sürdürülebilir Kalkınma, Küresel Değişim ve Ekosistemler
- Bilgi Temelli Toplumda Yurttaşlık ve Yönetişim

ETKİNLİK ALANLARI / Kesişen Etkinlikler

- Politikalara Bilimsel Destek
- Yeni ve Gelişmekte olan Bilim ve Teknoloji
- KOBİ Etkinlikleri
- (INCO) Uluslararası İşbirliği Etkinlikleri
- Ortak Araştırma Merkezi Etkinlikleri

ETKİNLİK ALANLARI / Avrupa Araştırma Alanı'nın Güçlendirilmesi

- Araştırma Etkinliklerinin Eşgüdümü
- Araştırma/Yenilik (İnovasyon) Politikalarının Geliştirilmesi

ETKİNLİK ALANLARI / Avrupa Araştırma Alanı'nın Yapılandırılması

- Araştırma ve Yenilik (İnovasyon)

- Marie Curie Eylemleri- İnsan Kaynakları ve Araştırmacıların Dolaşımı (Mobility)
- Araştırma Altyapıları
- Bilim ve Toplum

BİLGİ TOPLUMU TEKNOLOJİLERİ TEMATİK ALANI

Avrupa Birliği Altıncı Çerçeve Programı (6.ÇP) Bilgi Toplumu Teknolojileri (IST) Tematik Alanı Lizbon 2000, Stockholm 2001 ve Seville 2002 Zirvelerinde alınan kararlar doğrultusunda başta Avrupa Araştırma Alanı'nın oluşturulması olmak üzere AB'yi 2010 yılında Amerika ve Japonya karşısında rekabet gücü yüksek bir bilgi toplumu haline getirmeyi hedeflemektedir.

Bilgi Toplumu Teknolojilerinin Çalıştığı Alanlar:

- i. Güvenlik ve gizlilik için geliştirilecek teknolojiler: Güvenlik, gizlilik, fikri mülkiyet ve insan hakları gibi konular herkesin her türlü bilgiye rahatça ve sınırsız erişebildiği bir ortamda öne çıkan konuların başında gelmektedir.
- ii. Sosyal sorunlar ile ilgili araştırmalar: Toplumun her kesimine hitap eden uygulamaların geliştirilmesine yönelik olarak; sağlık, taşımacılık, risk yönetimi, çevre, öğrenme ve kültürel mirasın korunması konularında sosyal dayanışmanın/bütünlüğün sağlanması ve güçlendirilmesine ilişkin çalışmalar.
- iii. Ekonomik sorunlara yönelik araştırmalar: Sürdürülebilir kalkınma, büyük ve küçük işletmeler arası rekabetin güçlendirilmesi gibi konularla, e-ticaret ve e-iş süreçlerinin geliştirilmesi doğrultusunda çalışmalar.
- iv. Karmaşık problemlerin çözümü: Avrupa çapında dağınık olan bilginin bir araya getirilmesi, bilginin gerektiği gibi yönetilmesi ve kullanılması, bilim, toplum, sanayi ile ticaret hayatında sorun çözme tekniklerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar.
- v. İletişim ve yazılım teknolojileri: Yazılım, bilgisayar sistemleri, iletişim altyapısı ve kablosuz erişime yönelik çalışmalar.
- vi. Yeni bileşenler ve mikro sistemler: Alternatif malzemelerin kullanıldığı mikro-elektronik parçalar ve mikro-sistemler ile ilgili çalışmalar. İnsan vücudu da başta olmak üzere her yer de ve her şekilde kullanılabilme özelliğine sahip malzemelerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar.
- vii. Bilgi ve ara yüz teknolojileri: Bilgi teknolojileri ve sayısal içerik.

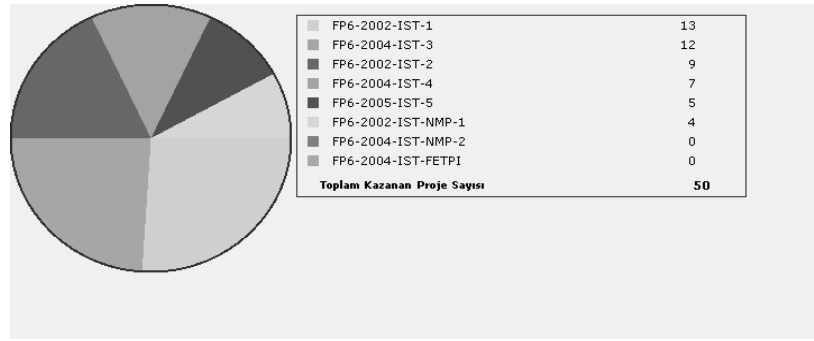
viii. Bilgi toplumu teknolojileri içerikli yeni bilim ve teknoloji alanlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar.

Altıncı Çerçeve Programında Bilgi Toplumu Teknolojilerinin Yeri:

- 6.ÇP'nin yedi tematik öncelikli alanı ve bütçeleri göz önüne alındığında, IST projelerine 3625M€ ile en büyük bütçe ayrılmıştır. Ayrıca, diğer alanlar da yapılacak IST projelerinin bütçeleri de eklendiğinde toplam bütçe büyük rakamlara ulaşmaktadır.
- IST alanındaki çalışmalarla amaçlanan, Avrupa'da bilgi toplumunun yaratılmasında dönüm noktası olan teknoloji ve uygulamaların geliştirilmesine hız ve kalite katmaktır.

BİLGİ TOPLUMU TEKNOLOJİLERİ (IST) TEMATİK ALANI ÇAĞRILARINA GÖRE

DESTEKLENEN PROJE SAYILARI

Bilgi Temelli Toplumda Yurttaşlık ve Yönetişim Araştırma Alanları:

- Avrupa Birliği, beşeri ve sosyal bilimlerdeki araştırmaları 6. ÇP kapsamında yedinci öncelikli alan olan "Bilgi Temelli Toplumda Yurttaşlık ve Yönetişim" aracılığıyla desteklemektedir. Çerçeve Programında bu tematik alana ayrılan bütçe **225 milyon Avrodur**.
- **Yedinci öncelikli alanın amacı:**
Avrupa'nın ekonomik, politik, sosyal ve beşeri bilimlerdeki araştırma kapasitesini, bu tematik öncelikli alanda yapılan etkinlikler aracılığı ile birbiriyle uyumlu bir biçimde harekete geçirmek ve bunun sonucunda;

Bilgi temelli toplumunun ortaya çıkışıyla, yurttaşlar arasındaki ilişkiler ve yurttaşlarla kurumlar arasında gelişen yeni ilişki biçimlerini anlamaktır.

Avrupa araştırma alanının en temel hedefi beşeri ve sosyal bilimler araştırma alanlarındaki parçalanmışlığı gidermektir. Avrupa araştırma altyapılarının eksikliği (kütüphaneler, arşivler, platformlar, veri tabanları, web-portalları vb.) karşılaştırmalı analizlerin yapılmasını güçleştirmektedir. Mevcut araştırmalar küçük ölçekli çalışmalardan oluşmakta ve ülkelerin kendi araştırma gelenek ve ekolleri doğrultusunda yapılmaktadır. Büyük ölçekli bilimsel çalışmalarda ise deneyim eksikliği bulunmaktadır.

- Bilgi temelli toplum ve toplumsal bütünleşme
- Yurttaşlık, demokrasi ve yönetişimin yeni biçimleri
- Beşeri ve sosyal bilimlerde Avrupa araştırma alanının desteklenmesi ve sosyal bilimlerin Avrupa'da bilgi temelli topluma katkıları.

BİLGİ TEMELLİ TOPLUMDA YURTTAŞLIK VE YÖNETİŞİM 4. 5. VE 6. ÇAĞRI SONUÇLARI VE TÜRKİYE’NİN DURUMU

Avrupa Birliği (AB) Altıncı Çerçeve Programı (6 ÇP.) kapsamındaki yedinci öncelikli alan olan “Bilgi Temelli Toplumda Yurttaşlık ve Yönetişim - Citizen” kapsamında sosyal ve beşeri bilimlere yönelik projeler desteklenmektedir. yedinci öncelikli tematik alanın ilk grup çağrıları (Citizens 1-2; Citizens 3) 17 Aralık 2002 – 10 Aralık 2003 tarihlerinde, ikinci grup ve son çağrıları (Citizens 4-5-6) ise 8 Aralık 2004 tarihinde yayımlanmıştır.

Son çağrılarda Bilgi Temelli Toplumda Yurttaşlık ve Yönetişim Alanında 6 ÇP’na sunulan toplam 410 proje arasından 144 proje desteklenmiştir.

Türkiye’nin Altıncı Çerçeve Programı Performansı

Ülkemizin Çerçeve Programlarındaki dört yıllık performansı değerlendirildiğinde, programa katılan kuruluşlarımızın performansının her yıl artmakta olduğunu söylemek mümkündür. Başlangıçta %10.5 olan ülkemiz kuruluşlarının yer aldığı proje konsorsiyumlarının kabul oranı, son iki yılda %19.3’e çıkmıştır. Ülkemizin kuruluşlarının son iki yıldaki kabul oranı AB ortalamasıyla aynı düzeydedir. Ayrıca, Türkiye 6. ÇP’de Çerçeve Programlarına ilk kez tam katılım sağlayan tek aday ülke olmasına rağmen en çok fon geri dönüşü sağlayan aday ülke haline gelmiştir.

Yedinci Çerçeve Programı Hazırlıkları ve Türkiye'nin Altıncı Çerçeve Programı Performansı 21 Ağustos 2006

Avrupa Birliği Yedinci Çerçeve Programı (7.ÇP) önerisi 6 Nisan 2005 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından sunulmuş, kapsamlı bir görüş alışveriş sürecinden sonra 7.ÇP nihai onay süreci tamamlanma aşamasına gelmiştir. Bu çerçevede ilk proje teklif çağrılarının Kasım 2006'dan sonra yayımlanması öngörülmektedir.

7.ÇP önerisinin açıklandığı Nisan 2005'te Brüksel merkezli Ar-Ge irtibat ofisi TURBO'nun katkılarıyla 7.ÇP ve yeni bir program olan "Rekabet Edebilirlik" ve "Yenilik Programı" (CIP) konularında iki ön değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Bu raporlar 2006 yılında güncellenmiştir. Bunlara ilaveten Avrupa Teknoloji Platformları, 7. ÇP projelerine katılım kuralları, proje yönetiminde dikkat edilmesi gereken konularda yapılan çalışmalar www.fp6.org.tr adresinde sunulmaktadır.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararı ve akabinde yayınlanan Başbakanlık Genelgesiyle "Avrupa Birliği'nin 7. Çerçeve Programına Türkiye'nin katılımı konusunun karara bağlanma sürecinde, muhtemel katılım payının belirlenmesi ve ilgili diğer konularda, TÜBİTAK'ın Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ve Devlet Planlama Teşkilatı ile işbirliği içinde Avrupa Birliği ile yürütülecek üyelik müzakereleri çerçevesinde gerçekleştirilecek çalışmalara ilişkin yapılanma ve müzakerelerin bütünlüğü ile uyumlu olacak şekilde çalışmak üzere, sorumlu kuruluş olarak belirlenmesine karar verilmiştir."

Bu karar doğrultusunda TÜBİTAK tarafından ilgili bakanlıklar ve kamu kuruluşlarıyla eşgüdüm toplantıları düzenlenmeye başlanmıştır. TÜBİTAK Başkan Vekili başkanlığında, aralarında Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ve Devlet Planlama Teşkilatı yetkililerinin de bulunduğu heyet, AB Komisyonu'nun Araştırmadan Sorumlu Komiseri Janez Potocnik ve kabinesiyle bir değerlendirme görüşmesi gerçekleştirmiştir.

Ülkemizin muhtemel katılımı halinde 7.ÇP hazırlıklarını sistematik bir anlayışla koordine etmek üzere UKO içerisinde 7.ÇP Odak Grubu oluşturulmuştur. Benzer şekilde Avrupa teknoloji platformları konusunda Türkiye araştırma alanını bilgilendirmek ve ülkemiz araştırmacılarının bu platformlarda yer almasına katkı yapmak üzere ayrı bir odak grubu oluşturulmuştur. Her iki odak grubu tarafından kapsamlı çalışmalar halen yürütülmekte olup, yayınlanan raporlar ve bilgi notları www.fp6.org.tr adresinde yayınlanmakta, bu konudaki duyurular UKO'nun e-duyuru sistemi aracılığıyla ilgililere

iletilmektedir. 2006 yılı başından bu yana bahsi geçen konularda beş rapor yayınlanmıştır.

Yedinci Çerçeve Programı Bilgi ve İletişim Teknolojileri

6.ÇP'deki Bilgi Toplumu Teknolojileri (BIT) tematik alanının 7.ÇP'de Bilgi ve İletişim Teknolojileri adını aldığı ancak içeriğinde köklü değişiklikler yapılmadığı gözlenmektedir. BİT temasında, toplumun ve ekonominin taleplerinin karşılanması amacıyla Bilgi ve İletişim Teknolojileri alanında Avrupa'nın gelecekteki gelişmelere hakim olması ve bu gelişmeleri şekillendirmesi hedeflenmektedir.

Bu doğrultuda gerçekleştirilecek etkinliklerin, bilgi ve iletişim alanlarında, Avrupa'nın bilimsel ve teknolojik temelini güçlendirmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak yeniliği (inovasyonu) teşvik etmesi, olası gelişmelerin ivedi olarak topluma, iş dünyasına, sanayiye ve hükümetlere yansması beklenmektedir.

Yedinci Çerçeve Programı Bilgi ve İletişim Teknolojilerindeki etkinlikler dört başlıkta ele alınmaktadır:

1. BIT Ana Başlıkları

- Sürekli ve sınırsız iletişim ağıları
- Gömülü (embedded) sistemler, hesaplama ve kontrol
- Nano-elektronik, fotonik, bütünleşmiş mikro/nano-sistemler
- Yazılım, şebekeler, güvenlik, bağımlılık
- Bilgi, bilişsel ve öğrenen sistemler
- Simülasyon, görselleştirme, etkileşim
- Ticaret ve sanayiye destek olarak BİT
- Güvenilir bilgi için BİT

2. Teknolojilerin Entegrasyonu

- Kişisel alanlar
- Mekânlar
- Robotik sistemler
- Akıllı alt yapılar

3. Uygulamalara İlişkin Araştırmalar

- Toplumsal alanlar (sağlık, çevre vb.)
- Memnuniyet, yaratıcılık ve kişisel gelişim için BİT
- Ticaret ve sanayiye destek olarak BİT
- Güvenilir bilgi için BİT

4. Geleceğin Teknolojileri ve Yükselen Teknolojiler

Yedinci Çerçeve Program Sosyo -Ekonomik ve Beşeri Bilimler

6. Çerçeve Programı'nda "Bilgi Temelli Toplumda Yurttaşlık ve Yönetişim" tematik alanı kapsamında desteklenmiş olan sosyal bilimler alanındaki projeler, 7. ÇP'nda "Sosyo-ekonomik ve beşeri bilimler" başlığı altında desteklenecektir. Sosyo-ekonomik ve Beşeri Bilimler, 7. ÇP'nın sekizinci tematik alanı olarak tasarlanmıştır. Başlığından da anlaşılacağı gibi, 7. ÇP'nın bu alan için getirdiği en büyük yenilik, beşeri bilimler konularının da çalışma programı'na dâhil edilmesidir. Ancak, genel olarak değerlendirildiğinde Sosyo-ekonomik ve beşeri bilimler tematik alanının hedefleri 6. ÇP'nda belirtilen hedeflerin devamı niteliğini taşımaktadır.

Özetlemek gerekirse, bu alanın temel amacı, Avrupa'nın karşı karşıya olduğu büyüme, istihdam, ekonomik rekabet, sosyal uyum ve sürdürülebilirlik, göç ve bütünleşme, yaşam kalitesi, eğitim, kültürel konular ve küresel dayanışma gibi karmaşık ve birbiriyle ilişkili sosyo-ekonomik sorunlara yönelik, derinlemesine ve ortak bir anlayış geliştirilmesi ve söz konusu konularda politika üretimine katkıda bulunacak bilgi tabanının oluşturulmasıdır.

Sosyo-ekonomik ve beşeri bilimler alanına ayrılan bütçenin 2007–2013 yılları için toplam yaklaşık 600 Milyon Avro olması öngörülmektedir. Bir yıl için ayrılan destek miktarı değerlendirildiğinde, 7. ÇP'nda sosyal bilimler alanındaki projelere sağlanacak destek miktarında 6. ÇP'na kıyasla yaklaşık % 50'lik bir artış gerçekleşecektir.

Sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel araştırma alanında gerçekleştirilmesi öngörülen temel etkinliklerin, başta ekonomik ve sosyal politikalar olmak üzere, eğitim, işletme, uluslararası ticaret, tüketici, iç ve dış ilişkiler, adalet ve resmi istatistik gibi alanlardaki politikaların üretilmesine, uygulanmasına ve değerlendirilmesine katkıda bulunması beklenmektedir.

Söz konusu taslak Çalışma Programı'nda yedi ana çalışma başlığı yer almaktadır. Her bir çalışma başlığı altında da alt araştırma konuları bulunmaktadır.

1. Bilgi Toplumunda Büyüme, İstihdam ve Rekabet; bu konularla ilgili araştırmaların geliştirilmesi; yenilik ve yaşam boyu eğitim dâhil olmak üzere bilimsel bilginin ulusal ve uluslararası bağlamda kullanılması:

- Ekonomide bilginin değişen rolü
- Avrupa bilgi toplumunda ki yapısal değişiklikler
- Avrupa'da kurumlar ve politikalar

2. Ekonomik, Sosyal ve Çevresel Hedeflerin Avrupa Perspektifinde Bir Araya Getirilmesi; çevrenin korunması konusunu da göz önünde bulundurarak, Avrupa sosyo-ekonomik modelinin evrimi ve genişleyen Avrupa'da sosyal uyum konularının ele alınması:

- Sosyo-ekonomik modeller
- Bölgesel ve sosyal uyum

3. Toplumdaki Temel Eğilimler ve Etkileri; nüfusla ilgili değişiklikler, yaşlanma ve göç, yaşam sağlığı ve kalitesi, aile, cinsiyet araştırmaları, suç işleme, işletmelerin toplumdaki rolü, temel insan haklarının korunması, ırkçılık ve hoşgörüsüzlüğe karşı mücadele gibi kültürel etkileşim kaynaklı sorunlar:

- Demografik değişim
- Toplumsal eğilimler ve yaşam biçimleri
- Kültürel etkileşimler.

4. Dünyada Avrupa; dünyadaki çeşitli bölgeler ile dayanışma ve etkileşim, yeni küresel tehditler ve bunların Avrupa'ya olası etkileri:

- Dünya bölgeleri arasındaki etkileşimler, karşılıklı bağımlılıklar ve bunların etkileri
- Tehditler, çatışmalar ve insan hakları
- Dünyada Avrupa'nın değişen rolü.

5. Avrupa Birliği'nde Yurttaş; AB'nin gelecekteki gelişimi bağlamında, yurttaşların etkin olarak katıldığı etkili ve demokratik yönetim biçimlerinin oluşturulması,

- Avrupa'nın kültürel, kurumsal, tarihsel, dil ve değerler bağlamındaki farklılıklarına yönelik ortak bir anlayışın geliştirilmesi ve bu çeşitliliğe saygı gösterilmesinin sağlanması
- Avrupa'da katılımcılık, yurttaşlık ve yönetim
- Avrupa'da çeşitlilik/farklılık ve benzerlikler.

6. Sosyo-ekonomik ve Bilimsel Göstergeler; mevcut göstergelerin politika üretiminde, uygulanmasında ve izlenmesinde kullanımı, var olan göstergelerin iyileştirilmesi ve aynı amaçlara hizmet etmek ve araştırma programlarının değerlendirilmesine olanak sağlamak üzere resmi istatistiklere dayalı yeni göstergelerin geliştirilmesi:

- Göstergelerin nasıl kullanıldığının incelenmesi
- Geliştirilmiş, daha uygun ve yeni gösterge ihtiyaçları
- Resmi istatistiklerin düzenlenmesi
- Araştırma programlarının değerlendirilmesi için kullanılan göstergeler ve yaklaşımlar

7. Öngörü Çalışmaları; demografik eğilimler, bilginin küreselleşmesi, araştırma sistemlerinin değişimi ve temel bilim ve araştırma alanlarındaki geleceğe yönelik olası gelişmeler gibi başlıca bilim, teknoloji ve ilgili sosyo-ekonomik konularda öngörü faaliyetlerinin yürütülmesi:

- Bilim, teknoloji ve yenilik alanlarının uzun vadeli sonuçlarının erken teşhisi
- Tematik öngörü (yeni teknolojiler, gıda güvenliği, kırsal gelişim, yenilenebilir enerji kaynakları, vb.)
- Araştırma sistemleri ve araştırma politikaları
- Üçüncü ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği.

Toplumda Bilim

Etkili ve demokratik bir Avrupa bilgi toplumu geliştirilmesi hedefi ışığında, bilimsel ve teknolojik gelişim çabalarının toplum gündemine dâhil edilmesi ve gerekli farkındalığın oluşturulması toplumda bilim alanının temel önceliklerindendir.

Büyüme, refah ve sürdürülebilir kalkınma için "bilimsel araştırma" yapılması gerektiği, Avrupa toplumlarının gelişmişliğinin büyük ölçüde bilgiyi kullanma, yayma ve yenilikçiliğin sürekliliğine bağlı olduğu, bilim ve toplumun birbirleriyle yakınlaştırılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Bilimsel ve teknolojik gelişim çabalarının toplum gündemine entegre edilmesi ve gerekli farkındalığın oluşturulması ile araştırma politikalarının topluma aktarılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, Avrupa bilim sisteminin güçlendirilmesi, toplumda bilim ve teknoloji farkındalığının oluşturulması, üniversite araştırmalarının desteklenmesi ve daha çok insanın bilim alanında kariyer yapmasının cesaretlendirilmesi, kamuoyunun bilimle ve bilim adamlarının da kamuyla iletişiminin teşvik edilmesi planlanmaktadır.

- Politika oluşturma eylemleri ve doğrudan desteklenen araştırmalar
- Açık işbirliği bağlamında üye ülkeler arasında ortak amaçlar belirleyen, yerel uygulamaları güçlendiren işbirliği
- Çerçeve Programın farklı alanlarında "Toplumda Bilim" in uygulanmasının ve etkilerinin sağlanması, desteklenmesi ve gözlemlenmesi

Söz konusu amaçlara yönelik olarak üç eylem planı/alt başlık oluşturulmuştur:

Bilim ve toplum arasındaki ilişkinin daha dinamik bir şekilde yönetimi

- Avrupa bilim sisteminin güçlendirilmesi ve geliştirilmesi
- Politik, sosyal ve etik konuları öngörmeye ve açıklamaya daha çok yer verilmesi
- Bilim ve teknolojinin toplumdaki yerinin daha iyi anlaşılması
- Üniversitelerin rolünün genişletilmesi

Potansiyelin güçlendirilmesi; ufkun genişletilmesi

- Cinsiyet ve araştırma
- Gençler ve bilim

Bilim ve toplum iletişimi

Kaynakça

<http://ec.europa.eu/culture/>

<http://www.deltur.cec.eu.int/>

http://traccess.tubitak.gov.tr/fp6_

<http://europa.eu/bulletin/en/200405/sommai00.htm>